

KÜLTÜR TARİHİ

5-ÜNİTE

AVRUPA DA RÖNESANS : DEĞİŞEN AVRUPA

YENİ ÇAĞI HAZIRLAYAN FAKTÖRLER :

- Yüzyıl Savaşlarının sonu (1492) Avrupa'da yeni dönemin başlangıcı olarak kabul edilir.
- Matbaa, keşifler, Rönesans, hümanizm ve reform hareketleri, düşünce sanat din ve siyasette yeni bir yapılanmalar getirir, laikleşmeler başlar, burjuvazi gibi yeni bir ticari bir sosyal sınıf oluşur ve güçlenir.
- İtalyada ticarete, bankacılıkta ve sigortacılıkta yeni gelişmeler yaşanır.

KEŞİFLER – SÖMÜRGELEŞTİRME YENİ EKONOMİK VE TİCARİ DÜZEN

- Yeni keşfedilen topraklardan elde edilen gelirler sonucunda Kapitalist bir çağ başlar. Bunun nedeni, İtalya'nın Akdenizde egemen olduğu bölgelerle ticaret yapması ve Osmanlı'nın Akdeniz ve Adriyatik denizinden Avrupa ile ticarete başlamasıdır.
- 15.YY. avrupanın iç dengelerinin değiştiği ve şekillendiği modern dünyaya doğru ilk adımın atıldığı bir dönemdir.
- Bunun sonucunda Yeni Dünya ya giren Mallar arasında , değerli kumaşlar, taşlar, baharatlar, patates, tütün, mısır, şeker pekmezi, şeker bazlı alkollü içecekler, kakao, çikolata, kahve, pirinç bulunmaktadır.
- Venedikli marco polo'nun (1254-1324) ünlü dünya seyahati avrupada bir doğu efsanesi yaratır.
- 1487'de Portekizli Bartolomeo Dias Ümit burnunu- 1492 de cenovalı Kristof kolomb İspanyol bayrağı ile bilmeden amerikayı keşfeder -1521 de Portekizli macellan İspanyol bayrağı ile dünya turu yapar.

RÖNESANS YA DA YENİDEN DOĞUŞ

- İtalya da 14.yy sonunda ortaya çıkan yenilenme hareketidir. Sadece sanat alanında değil, Avrupa coğrafyasında sosyal kültürel politik alanlarda da değişime yol açmış ve insana ilişkin değer kavramları yenilenmiştir.
- Matbaanın bulunması da İtalya rönesansının etkilerinin kuzeye yayılmasını ve kuzey rönesansının genişlemesini sağlamıştır.
- Rönesans döneminde sanatçı kavramı ortaya çıkmış, usta çırak ilişkisi gelişmiştir
- l harflerle basım tekniğini yapan , incilin basılması ve sonra farklı dillere çeviri yapan Gutenberg dir.
- Bu etkiyle Osmanlıda gayri müslümler İstanbulda 1493 de ilk matbaayı kurmuşlardır.
- İtalya da değişimin yaşandığı ilk kent Floransa dır .

RÖNESANS DÖNEMİNDE FELSEFE, EDEBİYAT VE SANAT

Hümanizmin Temsilcileri

- Dante Alighieri
- Francesco Petrarca
- Giovanni Boccaccio : Decameron isimli eserde Floransda veba hastalığına yakalana grupla ilgilidir.

Siyaset Bilim Yazarı

- Machiavelli : Diplomat , oyun yazarıdır.

RÖNESANS DÖNEMİ İTALYA SANATI

- Masaccio : Çağın ilklerini icat eden sanatçılardan biridir. Chiaroscuro tekniğini kullanmıştır.
- Botticelli : Venüsün doğuşu isimli eseri vardır.
- Donatello : heykeltıraştır
- Leonardo Da Vinci :
- Michelangelo Buonarroti :

AVRUPA RÖNESANSINDA EDEBİYAT VE FELSEFE

- Montaigne : Fransa edebiyat denemeleriyle katkıda bulunmuştur. Şüpheli düşünceleri benimser.
- Francis Bacon : Bilimsel metodolojinin temellerini atmıştır.
- William Shakespeare : insan yaşamı ve zaaflarını farklı biçimlerde oyunlarında işlemiştir.
- Desiderius Erasmus :
- Thomas More :

Avrupa Rönesansında Sanat ve Kültür

- Jan Van Eyck : Kuzey resim sanatında gerçekliğin uygulayıcısıdır.
- Albrecht Dürer : Ahşap gravür tekniğinin iyi bir uygulayıcısıdır
- Hans Holbein : Çağın önemli lider ve sanatçıların portresini yapmıştır.
- Pieter Bruegel : Ölümün zaferi isimli eseri vardır. Zengin ve Fakir herkesin bu umutsuzluğu yaşadığını resmeder.

DEĞİŞEN AVRUPA : MARKANTALİST EKONOMİ VE TİCARET

- Markantalist kavramı ilk defa Adam Smit tarafından kullanılmıştır. Ticari sistem, sınırlayıcı sistem olarak kullanılsa da sadece ticari olarak değerlendirilmemelidir.
- Markantalist Ekonomi Politikası : Liman ürünlerin depolanacağı mekanlar inşa edilmiş, ithal ürünlerde uygulanan yüksek vergilendirme bazı ürün alımlarını doldurmuş, dış ülkeler ihracatı yapılacak ürünlerin yerel üretimleri teşvik edilmiştir. Bu politika hem milliyetçi, hem emperyalist hem de belli otoritelere üstünlük sağlayan bir sistem haline gelmiştir.

DEĞİŞEN AVRUPA : REFORM HAREKETLERİ

- Protestan Reform hareketlerini başlatan felsefe ve ilahiyat profesörü martin lutter' dir.
- Reform hareketleri Katolik kiliseye karşı dinde yenileşme hareketleri olarak da görülür.
- Bu hareketin en önemli nedenlerinden biri ise, burjuvazinin feodal güçlere, haliyle soylulara karşı baskaldırı eylemidir.
- Vergi ve kilise yönetimi altında ezilen halk, bu çağda haksızlığın akıldışı oluşumunu eğitimle kavramaya başlamış ve bu da sosyal bir baskaldırımı doğurmuştur.

Karşı Reform Hareketler

- Trent Konsülünde alınan kararlarla başlayan bu süreç, otuz yıl savaşı ile son bulur.

Reform Hareketinin Etkili Düşünürleri :

- Jean Bodin : Fransız hukukçu ve siyaset felsefecisidir. Mutlak monarşiyi savunur.
- Thomas Hobbes : mutlak monarşiyi savunur.

18.YÜZYILA DOĞRU :

- Otuz yıl savaşlarını bitiren anlaşma Vestfalya Anlaşmasıdır.

Ünitenin Sonundaki Sorular ve Cevapları :

- Keşiflerin Sonuçları : Denizaşırı zengin topraklara sahip olma arzusu – Yeni ticaret yolları arayışı – Zengin olma hayalleri –

Doğu dünyasının tanınması

- Deliliğe Övgü isimli eser Erarmusa aittir.
- Kapitalizmi hazırlayan nedenler arasında Reforma hareketleri vardır
- Rönesans la doğan perspektif tekniğe öncülük eden Sanatçı Masaccio dur.
- Kopernik 'in teorisi Rönesans döneminin bilimsel devrimi olarak kabul edilir.
- Leonardo da Vinci : Mona Lisa Tablosu – Kayaların Meryemi – Son Akşam Yemeği – Mekanik ve Makine proje çizimleri planları isimli eserleri vardır.
- Michelangelo Buonarroti : Davut Heykeli – Pieta – Ademin Yaradılışı – Musa Heykeli – isimli eserleri vardır.
- Montaigne nin en ünlü eseri Denemelerdir
- Almanya da Reform hareketlerini Martin Lutter başlatmıştır.
- Machiavelli nin Prens isimli eseri Siyaset Bilimi içerisinde değerlendirilir.